משניות מבוארות

מסכת יבמות פרק יד – טו

פרק יד א

חרש שנשא פקחת, ופקח שנשא חרשת, אם רצה לחזיא יוציא, ולא בעי דעת האשה. **ואם רצה לקיים יקיים.** (פרשו תוספות הפשיטא הוא, אלא משום דתני מוציא. **כשם שהוא כוסם ברמיזה. כך הוא מוציא ברמיזה. פקח שנשא פקחת ונתחרשה,** בזמורין ומזקורא"ריתא, **מוציא אשתו בגט, ואשת אחיו אסורה לעולם.** דאינו יכול לחלץ כיון שהוא חרש, ולכנס אסור משום שהיא אחות מדרבנן. **שני אחים פקחים נשואים לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת, מת פקח שהוא פקח אחר, מת חרשת בעל פקחת, מת פקח שהוא פקח אחר, תצא משום אחות אשה, מת יעשה פקח בעל פקחת, מת פקח בעל פקחת, מת יעשה פקח בעל חרשת, מה יעשה אם אחיו אשה, מת חרש בעל חרשת, מה יעשה פקח בעל פקחת, תצא משום אחות אשה. מת פקח בעל פקחת בעל חרשת, מה יעשה חרש בעל חרשת, מוציא את אשתו בגט ואשת אחיו אסורה לעולם, וילכון גם כן לא, משום אחות אשה מדרבנן. שני אחים אחד חרש ואחד פקח נשואים לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פקחת, מת חרש בעל חרשת, מה יעשה פקח בעל פקחת, מת פקח בעל פקחת, מה יעשה חרש בעל פקחת, כונס ואינו מוציא לעולם, דלא אתי גט דידיה ומסקינן זקת יבום של אחיו הראשון, אבל חליצה לא, כיון שהוא חרש. שני אחיו פקחין נשואין לשתי נכריות, אחת פקחת ואחת חרשת, מת פקח בעל חרשת, מה יעשה פקח בעל פקחת, כונס, ואם רצה לחזיא, יוציא אחר כך בגט, אבל חליצה לא, כיון שהיא חרשת. מת פקח בעל הפקחת, מה יעשה פקח בעל חרשת, או חולץ או מיבם. שני אחים פקחים ואחד חרש ואחד פקח נשואים לשתי נכריות, אחת חרשת ואחת פקחת, מת חרש בעל חרשת, מה יעשה פקח בעל פקחת, כונס, ואם רצה לחזיא יוציא. מת פקח בעל פקחת, מה יעשה חרש בעל חרשת, כונס ואינו מוציא לעולם. דלא אתי גט דידיה ומכסל זקת יבום של אחיו הראשון.**

פרק טו א

האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים, היה שלום בינו לבינה, כשיצאו, ושלום בעולם, ובאתה ואמרה מת בעלי, תנשא. דנאמנת כיון ששלום בעולם, אם אינה יודעת בברור שמת לא היתה אומרת, תרחוש

״ז טבת

הפקחת, מה יעשה פקח בעל הפקחת, תצא משום אחות אשה. דהלא תרחוש פקחת הא מדאורייתא, **ואם מת פקח בעל הפקחת, מה יעשה חרש שהוא בעל פקחת הלא תרחוש אשתו כיון שהוא חרש רק מדרבנן ותרחוש אחיו קדושין בזמורין וזקזקה מדאורייתא, מוציא אשתו בגט, ואשת אחיו אסורה לעולם.**

פרק יד א

חרש שנשא פקחת, ופקח שנשא חרשת, אם רצה יוציא, ואם רצה יקיים. כשם שהוא כונס ברמיזה, כך הוא מוציא ברמיזה. פקח שנשא פקחת, ונתחרשה, אם רצה יוציא, ואם רצה יקיים. נשתחרשה, לא יוציא. נתחרשה הוא או נשתחרשה, אינו מוציא עולמית. מפני מה האשה שנתחרשה יוצאה, והאיש המגרש לאשה המתמגרשת, מוציאו. אמרו לו, אינו דומה האיש המגרש לאשה שהאשה יוצאה לרצונה ושלא לרצונה, והאיש אינו מוציא אלא לרצונו. **ב)** **העיד** רבי יוחנן בן גודגדא על החרשת שהשיאה אביה, שהיא יוצאה בגט. אמרו לו, אף זו כיוצא בה: **ג** שני אחים חרשים, נשואים לשתי אחיות חרשות, או לשתי אחיות פקחות, או לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת, או שתי אחיות חרשות נשואות לשני אחים פקחים, או לשני אחים חרשים, או לשני אחיו, אחד חרש ואחד פקח, הרי אלו בטורות מן החליצה ומן היבום. ואם היו נכריות, יכנסו, ואם רצו לחזיא יוציאו: **ד** שני אחים, אחד חרש ואחד פקח, נשואים לשתי אחיות פקחות, מת חרש, בעל הפקחת, מה יעשה פקח בעל הפקחת, תצא משום אחות אשה. מת פקח בעל הפקחת, מה יעשה חרש בעל הפקחת, מוציא אשתו בגט, ואשת אחיו אסורה לעולם. שני אחים פקחים נשואים לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת, מת חרש, בעל הפקחת, מה יעשה פקח בעל הפקחת, תצא משום אחות אשה. מת פקח בעל הפקחת, מה יעשה חרש בעל הפקחת, מה יעשה אם אחיו אשה, מת חרש בעל חרשת, מה יעשה פקח בעל הפקחת, תצא משום אחות אשה. מת פקח בעל הפקחת בעל חרשת, מה יעשה חרש בעל חרשת, מוציא את אשתו בגט ואשת אחיו אסורה לעולם, וילכון גם כן לא, משום אחות אשה מדרבנן. שני אחים אחד חרש ואחד פקח נשואים לשתי נכריות פקחות, מת חרש בעל הפקחת, מה יעשה פקח בעל הפקחת, או חולץ או מיבם, מת פקח בעל הפקחת, מה יעשה חרש בעל הפקחת, כונס ואינו מוציא לעולם, דלא אתי גט דידיה ומסקינן זקת יבום של אחיו הראשון, אבל חליצה לא, כיון שהוא חרש. שני אחיו פקחים נשואין לשתי נכריות, אחת פקחת ואחת חרשת, מת פקח בעל חרשת, מה יעשה פקח בעל פקחת, כונס, ואם רצה לחזיא יוציא. מת פקח בעל פקחת, מה יעשה חרש בעל חרשת, כונס ואינו מוציא לעולם. דלא אתי גט דידיה ומכסל זקת יבום של אחיו הראשון.

פרק טו א

האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים, היה שלום בינו לבינה, כשיצאו, ושלום בעולם, ובאתה ואמרה מת בעלי, תנשא. דנאמנת כיון ששלום בעולם, אם אינה יודעת בברור שמת לא היתה אומרת, תרחוש

משניות מבוארות

מסכת יבמות פרק טו

״ז טבת

שמא יבוא בעלה ותהא אסורה לשניהם, כפרק י משנה א. וכן אם אין לה בנים ואמרה **מת בעלי, תתיבם.** אינה נאמנת, דחישינן כיון שראתה שלא חזר, חושדת בדאי לסטים הבדוגנו, כתב. עקר הסמך על השיטה. **עד אחד** בגמרא מהו קטיקה, כגון שאמרה לבעלה בשתדמי בפני פלוני ופלוני, והם אומרים לה היו דברים בינינו לבעלה, **ושלום בעולם,** מדמיין, **ובאתה ואמרה מת בעלי אינה נאמנת.** שהחזוקה שקרנית ורוצה להשמט מתחת בעלה, ובזה אינה אומרת מת בעלי כל שמטו אינה נאמנת. **רבי יהודה אומר, יכנסו.** דאין חליצה בחרש וחרשת, דאינן בכלל "ואמר, ואמרו" (דברים כה, ד-ח). **ואם רצו לחזיא יוציאו** בגט, ולא יחליצו, אבל גט שהיא ברמיזה מוציא קדושין בין שלו ובין של אחין, מפני שהיו ברמיזה. **ד) שני אחים אחד חרש ואחד פקח, נשואים לשתי אחיות פקחות, מת חרש בעל** מת בעלי, תתיבם. **שלום בינו לבינה ומלחמה בעולם, קטקה בינו לבינה ושלום בעולם, ובאתה ואמרה,** מת בעלי, אינה נאמנת. **רבי יהודה אומר, לעולם אינה נאמנת, אלא אם כן באתה בוכה ובגדיה קרועין.** אמרו לו, אחת זו ואחת זו, **תנשא: ב** בית הלל אומרים, לא שמענו אלא בבאה מן הקציר, ובאותה מדינה, וכמעשה שהיה. אמרו להן בית שמאי, אחת הבאה מן הקציר, ואחת הבאה מן הזיתים, ואחת הבאה מן הבציר, ואחת הבאה מן המדינה למדינה. לא דברו חכמים בקציר אלא בחורה. חזרו בית הלל לדורות כדברי בית שמאי: **ג** בית שמאי אומרים, תנשא ותטול כתובתה. בית הלל אומרים, תנשא ולא תטול כתובתה. אמרו להן בית שמאי, מצינו שאין החמור תמיד בנכסים לבדלה כל פיה. אמרו להם בית שמאי, והלא מספר כתובתה בלמוד, שהוא כותב לה, שאם תנשאי לאחר, תטלי מה שקבעתי ליכי. וחזרו בית הלל לדורות כדברי בית שמאי: **ד** הכל נאמנים להעניד, חוץ מחמותה, ובת חמותה, וצרתה, ויבמתה, ובת בעלה, הבאה מן המדינה, שהכתב מוכיח. עד אומר, מת, ונשאת, ובא אחר ואמר, לא מת, הרי זו לא תצא. עד אומר מת ושנים אומרים לא מת, אף על פי שנשאת, תצא. שנים אומרים מת ועד אומר לא מת, אף על פי שלא נשאת, תנשא: **ה** אחת אומרת מת ואחת אומרת לא מת, זו שאומרת מת תנשא ותטול כתובתה. וזו שאומרת לא מת לא תנשא ולא תטול כתובתה. אחת אומרת מת ואחת אומרת בחרג, רבי מאיר אומר, הואיל ומכחישות זו את זו, הרי אלו לא יינשאו. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים, הואיל וזו וזו מודות שאינו קיים, יינשאו. עד אומר מת ועד אומר לא מת, אף שנשאת אינה בעלבה למדינת הים, הרי זו לא תנשא: **ו** האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים, ובאה ואמרה מת בעלי, תנשא ותטול כתובתה, כת ישראל לכהן, תאכל בתרומה, דברי רבי טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציאתה מידי עברה, עד שתהא אסורה לבעל, ואסורה מלאכול בתרומה. **ז)** אמרה מת בעלי ואחר כך מת חמי, תנשא ותטול כתובתה, וחמותה אסורה, כת ישראל לכהן, תאכל בתרומה, דברי רבי טרפון.

שצערתה אינה נאמנת עליה להשיאה, כמשנה ג. **ויתה** צרתה בת ישראל שנישאת לכהן שבעליהן כהן, **תאכל בתרומה** בחזקת קיום, **דברי רבי טרפון. רבי עקיבא אומר,** אין זו דרך מוציאתה מידי עברה, **עד שתהא אסורה לבעל,** כדי שתוכל לאכל בתרומה, **ואסורה מלאכול בתרומה.** שהבדר שהוא חי (המלקט). **ז)** האשה שהלכה עם בעלה למדינת הים, וכשחזרה **אמרה מת בעלי,** ולאו המוחזקת אינה נאמנת, דאינו חושש שמא מתוך שנאתה אינה מעידה, משום לא פלוג. **ובת בעלה,** שאומרת זאת באה במקום אמי, ותאכל כל שמלה שלו אמי. **מה הקרש** שלו אמי. **בדבנו אפלו חמש נשים נאמנות, שהכתב מוכיח שנתגרשה,** ואף על פי שצריכים לומר בפני כתבה. עקר הסמך על השיטה. **עד אחד** בגמרא מהו קטיקה, כגון שאמרה לבעלה בשתדמי בפני פלוני ופלוני, והם אומרים לה היו דברים בינינו לבעלה, **ושלום בעולם, ובאתה ואמרה,** מת בעלי, אינה נאמנת. **רבי יהודה אומר, לעולם אינה נאמנת, אלא אם כן באתה בוכה ובגדיה קרועין.** אמרו לו, אחת זו ואחת זו, **תנשא: ב** בית הלל אומרים, לא שמענו אלא בבאה מן הקציר, ובאותה מדינה, וכמעשה שהיה. אמרו להן בית שמאי, אחת הבאה מן הקציר, ואחת הבאה מן הזיתים, ואחת הבאה מן הבציר, ואחת הבאה מן המדינה למדינה. לא דברו חכמים בקציר אלא בחורה. חזרו בית הלל לדורות כדברי בית שמאי: **ג** בית שמאי אומרים, תנשא ותטול כתובתה. בית הלל אומרים, תנשא ולא תטול כתובתה. אמרו להן בית שמאי, מצינו שאין החמור תמיד בנכסים לבדלה כל פיה. אמרו להם בית שמאי, והלא מספר כתובתה בלמוד, שהוא כותב לה, שאם תנשאי לאחר, תטלי מה שקבעתי ליכי. וחזרו בית הלל לדורות כדברי בית שמאי: **ד** הכל נאמנים להעניד, חוץ מחמותה, ובת חמותה, וצרתה, ויבמתה, ובת בעלה, הבאה מן המדינה, שהכתב מוכיח. עד אומר, מת, ונשאת, ובא אחר ואמר, לא מת, הרי זו לא תצא. עד אומר מת ושנים אומרים לא מת, אף על פי שנשאת, תצא. שנים אומרים מת ועד אומר לא מת, אף על פי שלא נשאת, תנשא: **ה** אחת אומרת מת ואחת אומרת לא מת, זו שאומרת מת תנשא ותטול כתובתה. וזו שאומרת לא מת לא תנשא ולא תטול כתובתה. אחת אומרת מת ואחת אומרת בחרג, רבי מאיר אומר, הואיל ומכחישות זו את זו, הרי אלו לא יינשאו. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים, הואיל וזו וזו מודות שאינו קיים, יינשאו. עד אומר מת ועד אומר לא מת, אף שנשאת אינה בעלבה למדינת הים, הרי זו לא תנשא: **ו** האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים, ובאה ואמרה מת בעלי, תנשא ותטול כתובתה, כת ישראל לכהן, תאכל בתרומה, דברי רבי טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציאתה מידי עברה, עד שתהא אסורה לבעל, ואסורה מלאכול בתרומה. **ז)** אמרה מת בעלי ואחר כך מת חמי, תנשא ותטול כתובתה, וחמותה אסורה, כת ישראל לכהן, תאכל בתרומה, דברי רבי טרפון.